

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej O. K. kwoty 89.226,76 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 2 k.c. licząc od dnia wniesienia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że zawarł z pozwaną umowę kredytu nr (...), na podstawie której bank udostępnił kredytobiorcy kwotę w wysokości 88.171,23 zł, a ten zobowiązał się do terminowej spłaty zgodnie z postanowieniami umowy. Strona pozwana podniosła, że wobec braku spłaty kredytu wezwała pozwanego do uregulowania wymagalnego zadłużenia, wskazując jednocześnie, że jego brak może skutkować wypowiedzeniem umowy z żądaniem natychmiastowej spłaty całości zobowiązania. Wobec nieuiszczenia żądanej kwoty pismem z dnia 1 lipca 2020 r. powodowy bank skierował do pozwanej wypowiedzenie umowy i poinformował o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację. Konsekwencją wypowiedzenia umowy była wymagalność całości zobowiązania. Powód w związku z brakiem spłaty zadłużenia wystawił wyciąg z ksiąg nr (...) z dnia 11 grudnia 2020 r. Na żadaną przez powoda kwotę złożyły się: niespłacony kapitał (82.945,89 zł), odsetki umowne (3.462,07 zł) oraz odsetki umowne za opóźnienie (2.818,80 zł).

Nakazem zapłaty z dnia 10 lutego 2021 r. wydanym w postępowaniu upominawczym Sąd orzekł, aby pozwana zapłaciła na rzecz powoda kwotę 89.226,76 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 grudnia 2020 r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu w wysokości 8.079 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniosła w tym terminie sprzeciw.

Pozwana złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości. Jednocześnie wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na swoją rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że przedłożony przez powoda materiał dowodowy nie daje podstaw do stwierdzenia istnienia i wysokości wierzytelności. Podniosła, że kwestionuje wskazane przez bank dowody, gdyż są jedynie dokumentami prywatnymi. W ocenie pozwanej, nie stwierdza wysokości roszczenia wyciąg z ksiąg rachunkowych banku. Strona pozwana zaznaczyła, że dowód ten może stanowić wyłącznie, że powód złożył oświadczenie o określonej w wydruku treści. Dalej pozwana zwróciła uwagę, że bank nie przedłożył potwierdzeń przelewu kapitału kredytu na rzecz pozwanej, dlatego nie można mówić o skutecznie zawartej umowie. Kwestionowała także wymagalność roszczenia i podnosiła zarzut przedwczesności powództwa. Zdaniem pozwanej wypowiedzenie banku zostało złożone pod warunkiem, wobec czego należy je traktować jako bezskuteczne, a umowa powinna być kontynuowana na obowiązujących warunkach.

Sąd ustalił, co następuje:

Strony w dniu 11 grudnia 2018 r. zawarły umowę kredytu konsolidacyjnego nr (...).

Zgodnie z § 1 ust. 1 umowy powodowy bank udzielił pozwanej kredytu w wysokości 88.171,23 zł, który kredytobiorca zobowiązał się spłacić wraz z należnymi odsetkami umownymi w 144 równych ratach kapitałowo-odsetkowych płatnych nie później niż do 1 dnia każdego miesiąca na zasadach i warunkach określonych w umowie.

Kredyt był przeznaczony na dowolny cel konsumpcyjny w kwocie (35.000 zł), spłatę innych zobowiązań kredytowych oraz zapłatę kosztów kredytu.

Oprocentowanie kredytu było liczone według stopy zmiennej. Zmiana stopy oprocentowania miała bezpośredni wpływ na wielkość zadłużenia i wysokość należnych odsetek. Oprocentowanie w całym okresie kredytowania stanowiło sumę stawki WIBOR 3M i marży w wysokości 7,18 punktów procentowych, stałej w trakcie trwania umowy. Oprocentowanie kredytu na dzień zawarcia umowy wynosiło 8,90% w stosunku rocznym (§ 2 umowy).

Splaty rat kapitałowo-odsetkowych kredytobiorca był zobowiązany dokonywać zgodnie z terminami i wysokościami określonymi w harmonogramie spłat (§ 4 umowy).

W § 9 ust. 2 umowy strony ustaliły, że bank może wypowiedzieć umowę kredytu w przypadku:

- 1) niedotrzymania przez klienta warunków umowy;
- 2) utraty przez klienta zdolności kredytowej;
- 3) ujawnienia przedłożenia przez klienta fałszywych lub nierzetelnych dokumentów;
- 4) złożenia fałszywych oświadczeń.

W przypadku wypowiedzenia umowy kredytobiorca miał być zobowiązany do spłaty całości zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizjami najpóźniej do ostatniego dnia okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia wypowiedzenia. Od następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia całe zobowiązanie z tytułu udzielonego kredytu staje się wymagalne i traktowane jest jako zadłużenie przeterminowane.

Dowody: wniosek o kredyt konsolidacyjny (k. 10-11 i 60-61 akt), umowa kredytu konsolidacyjnego (k. 11-14 i 62-64 akt), harmonogram spłat (k.65-66 akt), formularz informacyjny (k. 67-69 akt), odpis KRS (k. 24-28 i 74-84 akt)

Pozwana dokonywała nieterminowych spłat rat kredytu, co spowodowało powstanie zadłużenia przeterminowanego.

Powód pismem z dnia 18 marca 2020 r. wezwał pozwaną do spłaty zaległości z tytułu umowy kredytu w kwocie 870,42 zł.

Pismem z dnia 1 czerwca 2020 r. powód w związku niedotrzymaniem warunków umowy wezwał pozwaną do dokonania, w terminie 14 dni roboczych, licząc od dnia otrzymania wezwania, spłaty zadłużenia przeterminowanego, które na dzień przygotowania pisma wynosiło 2.882,56 zł. Jednocześnie powód poinformował pozwaną o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego pisma, wniosku o restrukturyzację zadłużenia na podstawie uprawnień wskazanych w art. 75c Ustawy Prawo Bankowe. W wezwaniu wskazano, że w przypadku nie skorzystania przez pozwaną z tych uprawnień umowa zostanie wypowiedziana, co oznacza obowiązek uregulowania zobowiązań wynikających z umowy do końca okresu wypowiedzenia oraz, że brak spłaty będzie skutkował wszczęciem postępowania egzekucyjnego. Przedmiotowe pismo zostało doręczone pozwanej 5 czerwca 2020 r.

Dowody: wezwanie do zapłaty z dnia 1 czerwca 2020 r. wraz z dowodem doręczenia (k. 17-18 akt), wezwanie do zapłaty z dnia 18 marca 2020 r. (k. 70 akt), historia rachunku kredytowego (k. 85-112 akt)

Pismem z dnia 1 lipca 2020 r. powód wypowiedział pozwanej umowę kredytu z 30-dniowym terminem wypowiedzenia, z powodu niedotrzymania warunków umowy i nieuregulowania zaległości pomimo wezwania do zapłaty. Na dzień złożenia wypowiedzenia zadłużenie wynosiło 3.853,46 zł. W piśmie wskazano, że jeśli w okresie wypowiedzenia zostanie dokonana całkowita spłata zadłużenia przeterminowanego, wypowiedzenie stanie się nieskuteczne, a umowa będzie kontynuowana na dotychczasowych warunkach. Natomiast w przypadku nieuregulowania zadłużenia przeterminowanego lub uregulowania w niepełnej wysokości, umowa miała zostać rozwiązana wraz z upływem okresu wypowiedzenia, a całość zobowiązań wynikających z umowy zostanie postawiona w stan wymagalności. Wypowiedzenie zostało doręczone pozwanej 22 lipca 2020 r.

Dowody: wypowiedzenie umowy wraz z dowodem doręczenia (k. 19-20 akt)

Powód pismem z dnia 25 sierpnia 2020 r. wystosował do pozwanej przedsiębiorstwo wezwanie do zapłaty wymagalnego zadłużenia z tytułu umowy kredytu konsolidacyjnego nr (...) z dnia 11 grudnia 2018 r., które na dzień 24 sierpnia 2020 r. wynosiło 86.524,61 zł. Wskazano, że kwotę tę należy wpłacić na rzecz powoda w terminie 7 dni od daty niniejszego pisma pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Wezwanie to doręczono pozwanej w dniu 31 sierpnia 2020 r.

Na dzień 11 grudnia 2020 r. wymagalne zadłużenie pozwanej względem powoda wynosiło 89.226,76 zł i składało się na nie:

- niespłacony kapitał – 82.945,89 zł;
- odsetki umowne – 3.462,07 zł;
- odsetki umowne za opóźnienie w kwocie – 2.818,8 zł.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 25 sierpnia 2020 r. wraz z dowodem doręczenia (k. 15-16 akt), wyciąg z ksiąg banku nr (...) (k. 6 akt)

Powód wniósł pozew przeciwko pozwanej w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 11 grudnia 2020 r. Wobec braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym umorzono postępowanie w sprawie.

Dowód: akta elektronicznego postępowania upominawczego (k. 7 - 9 akt)

Stan faktyczny niniejszej sprawy został ustalony na podstawie przedłożonych przez powoda dokumentów prywatnych, których autentyczność i prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu. W niniejszej sprawie, Sąd po wymianie pism procesowych stron oraz złożonych przez nie oświadczeniach i dowodach doszedł do przekonania, że fakty istotne dla rozstrzygnięcia zostały wyjaśnione.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W ocenie Sądu, powód wykazał, że doszło do wygaśnięcia stosunku umownego. Zgodnie z § 9 ust. 2 umowy bank mógł wypowiedzieć umowę kredytu m.in. w przypadku niedotrzymania przez klienta warunków umowy. Skoro pozwana zobowiązała się spłacić kredyt wraz z należnymi odsetkami umownymi w 144 równych ratach kapitałowo-odsetkowych płatnych nie później niż do 1 dnia każdego miesiąca na zasadach i warunkach określonych w umowie i zobowiązania tego nie realizowała, bank miał prawo wypowiedzieć umowę. Jednocześnie Sąd zaznacza, że strona powodowa udowodniła istnienie zaległości w spłacie kredytu po stronie pozwanej. Zadłużenie wynika przede wszystkim z historii rachunku kredytowego, z wyciągu ksiąg bankowych, a także z kierowanych do pozwanej licznych pism wzywających do uregulowania zaległości. Ocena pozwanej, iż wyciąg z ksiąg banku nie stanowi dowodu na okoliczność istnienia i wysokości zadłużenia jest nietrafna. Podkreślenia wymaga, że postanowienia umowne wprost określają wysokość odsetek oraz odsetek za opóźnienie i wraz z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie oraz wyciągiem z ksiąg banku, uzasadniają żądanie pozwu w sposób dostateczny.

Podnoszony przez pozwaną zarzut braku skutecznego zawarcia umowy należy uznać za bezzasadny. Nie sposób zgodzić się, iż nie doszło do skutecznego zawarcia umowy kredytu, gdyż bank nie przedłożył potwierdzeń przelewu kapitału kredytu na rzecz pozwanej. O skutecznym zawarciu umowy świadczy szereg dowodów przedłożonych przez powoda, przede wszystkim umowa z dnia 11 grudnia 2018 r. wraz z załącznikami oraz historia rachunku kredytowego, z której wynikała częściowa spłata zobowiązań przez pozwaną. W ocenie Sądu, skoro pozwana dokonywała pewnych spłat na rzecz banku z tytułu umowy kredytu, z pewnością otrzymała najpierw kapitał od banku. W innym razie jej wpłaty byłyby całkowicie nieuzasadnione i nie wynikałyby z żadnego stosunku prawnego.

Sąd zwraca uwagę na treść przepisu art. 75c ust. 1 Prawa bankowego, który przewiduje, że jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W ust. 2 art. 75c przewidziano natomiast, że w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Z powyższego wynika, że procedura upominawcza przewidziana w art. 75c Prawa bankowego w każdym przypadku winna poprzedzać wypowiedzenie umowy kredytu lub pożyczki bankowej z powodu zaległości w spłacie, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania. Procedura ta ma charakter obligatoryjny i nie przeprowadzenie jej przez bank powoduje, że wypowiedzenie umowy nie może być uznane za skuteczne.

W niniejszej sprawie powód dopełnił ciążącego na nim obowiązku wynikającego z art. 75c ust. 1 Prawa bankowego. Najpierw pismem z dnia 1 czerwca 2020 r. powód w związku niedotrzymaniem warunków umowy wezwał pozwaną do dokonania, w terminie 14 dni roboczych, licząc od dnia otrzymania wezwania, spłaty zadłużenia przeterminowanego, które na dzień przygotowania pisma wynosiło 2.882,56 zł. Jednocześnie powód poinformował pozwaną o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego pisma, wniosku o restrukturyzację zadłużenia na podstawie uprawnień wskazanych w art. 75c Ustawy Prawo Bankowe. W wezwaniu wskazano, że w przypadku nie skorzystania przez pozwaną z tych uprawnień umowa zostanie wypowiedziana, co oznacza obowiązek uregulowania zobowiązań wynikających z umowy do końca okresu wypowiedzenia oraz, że brak spłaty będzie skutkował wszczęciem postępowania egzekucyjnego. Przedmiotowe pismo zostało doręczone pozwanej 5 czerwca 2020 r. Następnie wobec braku spłaty zaległości przez pozwaną pismem z dnia 1 lipca 2020 r. powód wypowiedział umowę kredytu. Wypowiedzenie zostało doręczone pozwanej 22 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy podziela pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy, iż przepis art. 75c Prawa bankowego pełni dla kredytobiorców funkcję gwarantującą dochowanie minimalnego standardu w zakresie spełnienia opóźnionego świadczenia oraz informacji o istnieniu procedury umożliwiającej restrukturyzację zadłużenia. Przepis art. 75c Prawa bankowego nie nakłada na bank bezwzględnego obowiązku restrukturyzacji zadłużenia, o czym przekonuje ust. 3 tego artykułu, który uprawnia bank do uprzedniego dokonania oceny sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2019 roku, sygn. akt II CSK 723/18).

Sąd zaznacza także, że wypowiedzenie umowy pożyczki (kredytu) pod warunkiem należy uznać za niedopuszczalne. Podkreślić należy, że wypowiedzenie umowy kredytowej stanowi bardzo dotkliwe dla pożyczkobiorcy (kredytobiorcy) uprawnienie kształtujące banku, prowadzące do zakończenia stosunku kredytowego przed pierwotnie ustalonym okresem jego spłaty. Nie może być ono zatem dokonywane w sposób nagły, zaskakujący dla dłużnika, nawet jeśli istniałyby podstawy do jego podjęcia zgodnie z treścią umowy. Wypowiedzenie tego rodzaju umów, stanowiące szczególną dolegliwość dla drugiej strony tego stosunku powinno być sformułowane w sposób jednoznaczny, nie pozostawiający wątpliwości, tak co do daty postawienia niespłaconego kapitału w stan wymagalności, jak i kwoty wymagalnego zobowiązania (zob. np. wyroki Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 14 grudnia 2018 r., I ACa 496/18, LEX nr 2691736 i Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 19 marca 2019 r., I ACa 509/18, LEX nr 2675289).

Bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej, gdy dłużnik popadł w opóźnienie ze spłatą zobowiązania z tego tytułu. Zgodnie z określoną ustawą procedurą w pierwszej kolejności bank powinien najpierw doręczyć dłużnikowi wezwanie określone w art. 75c ust. 1-2 Prawa bankowego oraz odczekać do upływu dodatkowego terminu

na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych). Dopiero po upływie tego terminu bank może złożyć oświadczenie woli w sprawie wypowiedzenia umowy. W przypadku gdy powyższe przesłanki nie zostały spełnione, czynność prawna banku polegająca na wypowiedzeniu umowy będzie nieważna (art. 58 § 1 k.c.). W niniejszej sprawie procedura upominawcza z art. 75 c Prawa bankowego została przez powoda przeprowadzona prawidłowo.

W ocenie Sądu, zarzut nieskutecznego wypowiedzenia umowy podniesiony przez pozwaną jest niezasadny. Pozwana wskazywała, że przyczyną nieskuteczności wypowiedzenia było złożenie go pod warunkiem. Twierdzenia strony pozwanej w tym zakresie są niesłuszne. Po pierwsze, powód w piśmie z dnia 1 czerwca 2020 r. wzywał pozwaną do spłaty zaległości pod rygorem wypowiedzenia oraz informował o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Dopiero pismem z dnia 1 lipca 2020 r. wypowiedział pozwaną umowę kredytu. Po drugie, warunek na który powołuje się pozwana został sformułowany przez bank już po przeprowadzeniu prawidłowej procedury upominawczej z art. 75 c Prawa bankowego i dotyczył tego, że jeśli w okresie wypowiedzenia zostanie dokonana całkowita spłata zadłużenia przeterminowanego, wypowiedzenie stanie się nieskuteczne, a umowa będzie kontynuowana na dotychczasowych warunkach. W ocenie Sądu powód jeszcze na tamtym etapie dawał pozwaną szansę na spłatę zadłużenia i wykonanie umowy. W żadnym razie nie można interpretować powyższego, w ten sposób, że wypowiedzenie umowy zostało złożone pod warunkiem. Treść wypowiedzenia jest bowiem jasna i nie nasuwa żadnych wątpliwości co do ustania stosunku prawnego. Sama wysokość zaległości uprawniającej do złożenia wypowiedzenia nie została w żaden sposób zdefiniowana, zatem każda zaległość, stanowiąca de facto niewywiązanie się z warunków umowy przez pozwaną, upoważnia bank do rozpoczęcia procedury wezwań, upomnień, pouczeń i ostatecznie wypowiedzenia umowy. Czas trwania tej procedury, z której pozwana nie skorzystała uiszczając wszystkie zaległości spowodował zresztą, że w chwili złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu zadłużenie przekraczało wysokość trzymiesięcznej raty kredytu określonej w harmonogramie na kwotę 996,19 zł.

Nietrafny jest także zarzut nieskuteczności wypowiedzenia z powodu złożenia go przez osoby do tego nieuprawnione. Powód złożył bowiem do akt sprawy odpisy pełnomocnictw materialnoprawnych udzielonych przez osoby uprawnione do reprezentacji banku wszystkim pracownikom, którzy przygotowali i podpisali poszczególne pisma kierowane do pozwanej, w tym wypowiedzenie (k. 70-84).

Także zarzut pozwanej w zakresie przedwczesności powództwa i braku wymagalności nie zasługują na uwzględnienie. W postanowieniach umowy strony jasno uzgodniły, że w przypadku wypowiedzenia umowy kredytobiorca miał być zobowiązany do spłaty całości zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizjami najpóźniej do ostatniego dnia okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia wypowiedzenia. Od następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia całe zobowiązanie z tytułu udzielonego kredytu staje się wymagalne i traktowane jest jako zadłużenie przeterminowane. Co więcej, w samym wypowiedzeniu bank także informował pozwaną, że w przypadku nieuregulowania zadłużenia przeterminowanego lub uregulowania w niepełnej wysokości, umowa zostanie rozwiązana wraz z upływem okresu wypowiedzenia, a całość zobowiązań wynikających z umowy zostanie postawiona w stan wymagalności.

Mając powyższe na względzie, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 89.226,76 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 11 grudnia 2020 r. do dnia zapłaty (pkt 1 wyroku). O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2 wyroku z uwzględnieniem wyniku sprawy, którą pozwana przegrała w całości. Zgodnie z treścią art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na koszty procesu, które poniósł powód składały się opłata od pozwu – 4.462 zł, koszty zastępstwa procesowego – 5.400 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł. Z tego tytułu zasądzono od pozwanej na rzecz powoda kwotę 9.879 zł (4.462 zł+ 5.400 +17 zł) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu. Wysokość przyznanych powodowi kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. Nr 1804 ze zm.).

SSO Joanna Cyganek

ZARZĄDZENIE

1. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. pozwanej;
2. za 14 dni albo z wpływem.